

Lause Olkoon $z = f(x, y)$ $x = u(s, t)$, $y = v(s, t)$

Olet.

(i) $u(a, b) = p$ $v(a, b) = q$

(ii) u :lla & v :lla on osittaisderivaatat pisteessä (a, b)

(iii) f on differentioituva

Tällöin $z = w(s, t) = f(u(s, t), v(s, t))$:lla

on osittaisderivaatat s :n ja t :n suhteen pisteessä (a, b)

ja $w_1(a, b) = f_1(p, q)u_1(a, b) + f_2(p, q)v_1(a, b)$

eli $\frac{\partial z}{\partial s} = \frac{\partial z}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial s} + \frac{\partial z}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial s}$

(Vastavasti: $w_2(a, b)$ ja $\frac{\partial z}{\partial t}$)

Todistus

Määritellään E s.e. $E(0, 0) = 0$ jos $(h, k) \neq (0, 0)$

nün

$$E(h, k) = \frac{f(p+h, q+k) - f(p, q) - hf_1(p, q) - kf_2(p, q)}{\sqrt{h^2 + k^2}}$$

(Differentioitavuuden nojalla E on jatkuva origossa.)

Ratkaistaan muutos:

$$f(p+h, q+k) - f(p, q) = hf_1(p, q) + kf_2(p, q) + \sqrt{h^2 + k^2} E(h, k)$$

Sij. $h = u(a+\sigma, b) - u(a, b)$, $k = v(a+\sigma, b) - v(a, b)$

ja jca σ :lla:

$$\frac{w(a+\sigma, b) - w(a, b)}{\sigma} = \frac{f(u(a+\sigma, b), v(a+\sigma, b)) - f(u(a, b), v(a, b))}{\sigma}$$

$$= \frac{f(p+h, q+k) - f(p, q)}{\sigma} = f_1(p, q) \frac{h}{\sigma} + f_2(p, q) \frac{k}{\sigma} + \sqrt{\left(\frac{h}{\sigma}\right)^2 + \left(\frac{k}{\sigma}\right)^2} E(h, k)$$

$$\lim_{\sigma \rightarrow 0} (\cdot) = ?$$

$$\lim_{\sigma \rightarrow 0} \frac{h}{\sigma} = \lim_{\sigma \rightarrow 0} \frac{u(a+\sigma, b) - u(a, b)}{\sigma} = u_1(a, b)$$

$$\lim_{\sigma \rightarrow 0} \frac{k}{\sigma} = \quad = v_1(a, b)$$

Jos $\sigma \rightarrow 0$, niin $(h, k) \rightarrow (0, 0)$ eli lopulta

$$w_1(a, b) = f_1(p, q) u_1(a, b) + f_2(a, b) v_1(a, b)$$

□